

ABSTRAKT

ROŽEKOVÁ, Katarína: Mládež a zdravé trávenie voľného času: protektívne verus rizikové aktivity. [Diplomová práca]. Univerzita Karlova. Přírodovědecká fakulta; Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje. Školitel: Doc. RNDr. Bc. Jana Spilková, Ph.D. Stupeň odborné kvalifikácie: Magister sociálnej epidemiológie. Praha: PřF UK, 2017. 76 s.

Úvod: Voľný čas predstavuje rámec pre široký rozsah voľnočasových aktivít. Aktivity preferované počas voľna sú činnosti, ktoré si jedinec môže slobodne vybrať a vykonávať. Podporovanie možností pre vykonávanie zdraviu prospešných aktivít, vedie k osvojeniu si zdravého životného štýlu, čím môže dochádzať k predchádzaniu rizikovému chovaniu alebo zdravotným problémom. **Ciele:** Zistiť voľbu voľnočasových aktivít respondentov podľa miesta ich bydliska. Objasniť, ako vnímajú teenageri riziká spojené s rizikovým chovaním. Aké sú demografické, geografické a sociálne prediktory, ako rizikového chovania, tak výberu a realizácie vybraných voľnočasových aktivít. Analyzovať vzťah medzi rizikovým chovaním mládeže a danými rizikovými aktivitami, teda určiť, ktoré aktivity napomáhajú rizikovému chovaniu, a ktoré majú protektívny charakter. **Metodika:** Náš sledovaný súbor tvorili študenti 3. a 4. ročníkov na vybraných stredných školách. Hlavný výskumný nástroj, ktorý sme využili bol dotazník. Celkovo sme zozbierali 453 dotazníkov. Na analyzovanie rozdielov podľa miesta bydliska sme použili Chí- kvadrátový test. V druhej časti analýzy sme testovali vzťah medzi závislou a nezávislou premennou pomocou binárnej logistickej regresie. **Výsledky:** Muži mali vyššiu šancu podľahnúť rizikovému chovaniu, ale rovnako pravidelne vykonávať športovú aktivitu. Štúdium na cirkevnej škole sa nám prejavilo, ako ochranný faktor. Vyššiu pravdepodobnosť čítať knihy mali ženy, gymnazisti a respondenti bývajúci na vidieku. Zistili sme, že čím častejšie hrá mládež počítačové hry, tým vyššia je pravdepodobnosť, že bude mať skúsenosť s marihuanou. Preukázali sme aj vzťah medzi aktívnym športovaním a konzumáciou alkoholu. Zároveň, rizikové chovanie bolo spájané s chodením za zábavou. **Záver:** Podarilo sa nám splniť všetky stanovené ciele. Je dôležité zamerať sa najmä na vyššiu kontrolu teenagerov, zníženie užívania legálnych i nelegálnych drog a kontrolu dodržiavania legislatívnych predpisov.

Kľúčové slová: voľný čas, rizikové faktory, protektívne faktory, voľnočasové aktivity, ohrozenie zdravia, riziká, chovanie mládeže.